

Dana 10. 03. 2017. godine, od subjekta koji je otkupio Dokumentaciju za javno nadmetanje podnešen je zahtjev za pojašnjenje Dokumentacije za javno nadmetanje sljedeće sadržine:

1. Spectrum cap je postavljen na 50 MHz
Molimo za pojašnjenje/potvrdu našeg razumijevanja, ovaj uslov znači ili maksimum 2x25 MHz ili 1x50 MHz, kao i sve druge moguće kombinacije. Uzimajući u obzir ponuđene blokove, ovo znači ostajanje na jednom bloku 2x15 MHz ili 2x25 MHz ili dva bloka 2x15+10 MHz. Da li postavljeni cap uključuje mogućnost od 50 MHz FDD takođe?
2. Produženje vazenja odobrenja
Na stranici 19 Dokumentacije za javno nadmetanje se navodi da se važenje odobrenja produžava na osnovu sprovedenog postupka javnog nadmetanja. Ovakva situacija operatorima ne obezbjeđuje adekvatnu sigurnost u smislu planiranja. Međutim, formulacija navedena u Pravilu AR7 kaže da za dodjelu frekvencijskog bloka koji je rezervisani spektar, prednost ima kvalifikovani ponuđač koji je postojeći nosilac odobrenja, bez obzira na ponude drugih kvalifikovanih ponuđača. Da li ovo znači da je produženje vazenja odobrenja moguće na bazi minimalne ponude i sa sigurnošću za postojeće imaoce odobrenja?
3. Principi servisne i tehnološke neutralnosti
Molimo za pojašnjenje da li će frekvencijski resursi biti dostupni uz primjenu principa tehnološke i servisne neutralnosti. Na stranici 3 Dokumentacije za javno nadmetanje (tačka 2. Odluke) se kaže da se frekvencije dodjeljuju u skladu sa Planom raspodjele radio frekvencija iz opsega 3410-3600 MHz za BWA sisteme. Takođe, podnosilac zahtjeva za učešće na aukciji spektra ne smije biti povezan sa postojećim BWA operatorima. Međutim, na stranici 15 Dokumentacije za javno nadmetanje se kaže da je predmet javnog nadmetanja dodjela odobrenja za realizaciju javne fiksne/mobilne elektronske komunikacione mreže, uz različite širine kanala (3,5 MHz ili 5 MHz), što ukazuje da su obje varijante moguće sa različitim tehnologijama. Prema tome, molimo za pojašnjenje da li je ovaj opseg već slobodan za LTE upotrebu i buduće tehnologije kao npr. LTE-Advanced ili 5G?
4. Da li je korišćenje "zaštitnih kanala" zabranjeno ili samo ograničeno i zavisi od moguće interferencije na susjednim kanalima? Na stranicama 39/40 Dokumentacije za javno nadmetanje se navodi da postoje zaštitni kanali širine 5 MHz. Da li će ovi blokovi ostati neiskorišćeni u svakom slučaju ili je njihova upotreba ograničena samo na slučaj da u susjednom bloku drugi nosilac odobrenja može da izazove štetne smetnje.
5. U slučaju da zainteresovani subjekt ne bude učestvovao na predmetnoj aukciji, međutim zainteresovan je da već u 2018. godini ili 2019. godini krene sa testiranjem 5G tehnologije, a ukoliko na aukciji sav spektar ne bude dodijeljen, da li je moguće da tom subjektu bude dodijeljen određeni dio opsega 3,5 GHz za testne svrhe (vremenski i geografski ograničen pilot)?

ODGOVOR AGENCIJE

1. Kako je pripisano Pravilom AR9, nosilac odobrenja za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 3400-3600 MHz za realizaciju javnih fiksni/mobilni elektronskih komunikacionih mreža u bilo kom trenutku može raspolagati maksimalno sa 50 MHz spektra (*spectrum cap*). *Spectrum cap* definisan na vrijednost od 50 MHz obuhvata cjelokupnu širinu dodijeljenog spektra. Praktično ovo znači da jedan nosilac može raspolagati sa najviše 50 MHz neuparenog spektra ili najviše 2x25 MHz uparenog spektra ili drugom kombinacijom uparenih i neuparenih blokova čija ukupna širina ne prelazi 50 MHz. Ako se pod "50 MHz

FDD" podrazumijeva upareni blok širine 2x50 MHz, definisani *spectrum cap* od 50 MHz isključuje ovu mogućnost.

2. Saglasno čl. 100 st. 2 i čl. 117 st. 3 Zakona o elektronskim komunikacijama ("Sl. list Crne Gore", br. 40/13, 56/13 i 2/17), vađenje odobrenja za korišćenje radio-frekvencija koje se koriste na ekskluzivnoj osnovi na teritoriji Crne Gore za realizaciju javne elektronske komunikacione mreže, se produžava na osnovu sprovedenog postupka javnog nadmetanja. I u ovom slučaju se produženje vađenja odobrenja za korišćenje frekvencijskog bloka B vrši u postupku javnog nadmetanja, a saglasno strategiji dodjele koja se primjenjuje (rezervacija bloka B za postojećeg nosioca odobrenja na period od jedne godine). Uzimajući u obzir odredbe navedenih članova Zakona, garantovanje direktnog produženja vađenja odobrenja bilo kom postojećem nosiocu na bazi minimalne ponude, bez sprovedenog postupka javnog nadmetanja, nije moguće. Pri tome, Agencija pri dizajniranju postupka javnog nadmetanja uvijek vodi računa da se dodjelom spektra ne ugrozi stepen konkurencije na tržištu, kao i da se obezbijedi kontinuitet pružanja usluga korisnicima.
3. Korišćenje radio-frekvencija iz opsega 3400-3600 MHz se zasniva na principima tehnološke i servisne neutralnosti. Planom raspodjele radio-frekvencija iz ovog opsega propisani su tehnički uslovi koje treba da ispunjavaju bazne i terminalne stanice BWA sistema. S obzirom da je opseg 3400-3600 MHz harmonizovan na nivou zemalja članica CEPT-a za MFCN sisteme, implementacija LTE, LTE-*Advanced* ili 5G tehnologije je moguća, u skladu sa tehničkim uslovima (LRTC) propisanim Odlukom ECC/DEC/(11)06, samo pod uslovom da se ne ometa rad BWA sistema. Zaštita BWA sistema se ne garantuje po isteku vađenja odobrenja koja su predmet ovog javnog nadmetanja.
4. U frekvencijskom aranžmanu zasnovanom na podjeli opsega 3400-3600 MHz na kanale širine 5 MHz, odnosno 2x5 MHz, zaštitni kanali su definisani kao unutrašnji. Unutrašnji zaštitni kanali se mogu koristiti, ali isključivo na način da se ne ometa rad sistema u susjednom frekvencijskom bloku sa desne strane.
5. Odobravanje privremenog korišćenja radio-frekvencija u cilju testiranja radiokomunikacione opreme, pa i radio-frekvencija iz opsega 3400-3600 MHz koje eventualno ostanu nedodijeljene u predmetnom postupku javnog nadmetanja, je moguće, u skladu sa čl. 116 st. 1 Zakona o elektronskim komunikacijama ("Sl. list Crne Gore", br. 40/13, 56/13 i 2/17).